

MEDALIE ACORDATĂ UNOR JANDARMI DIN COMPANIA DE JANDARMI RURALI BUZĂU (1917-1920)

dr. Laurențiu - Ștefan SZEMKOVICS

MÉDAILLE DÉCERNÉE À LES CERTAINS GENDARMES DE LA COMPAGNIE DES GENDARMES RURAUX DE BUZĂU (1917-1920)

Résumé

Dans l'article „Médaille décernée à les certains gendarmes de la Compagnie des gendarmes ruraux de Buzău (1917-1920)”, on présente, appelant à la phaleristique, à l'héraldique et à la sigillographie, la Médaille de la Bravoure et de la Loyauté à laquelle ont été récompensés, au cours de 1917-1919, des gendarmes de la Compagnie des gendarmes ruraux de Buzău pour des actes exceptionnels commis pendant la Première Guerre Mondiale.

Cuvinte cheie: Medalia „Bărbăție și Credință”, Compania de jandarmi rurali, Buzău, Primul Război Mondial, faleristică, heraldică

Mots-clé: Médaille de la Bravoure et de la Loyauté, Compagnie des gendarmes ruraux, Buzău, Première Guerre Mondiale, phaleristique, héraldique

Prezentăm, apelând la faleristică¹, la heraldică² și ținând cont de recomandările fostului Comitet Internațional de Sigilografie³, Medalia „Bărbăție

¹ Faleristica este o disciplină auxiliară a istoriei care se ocupă cu studiul decorațiilor (ordine, cruci, medalii și semne onorifice); Dorel Bahrin, *Sistemul decorațiilor militare – 2000. Sistemul național de decorații*, București, Editura Economică, 2005, p. 11-12.

² Heraldica este o disciplină auxiliară a istoriei care studiază stemele, blazoanele etc.; Florin Marcu, *Marele dicționar de neologisme*, București, Editura Saeculum I.O., 2000, p. 422.

³ Comitetul Internațional de Sigilografie – este un organism creat în 1959 prin hotărârea Biroului executiv al Consiliului Internațional al Arhivelor, în vederea rezolvării unor probleme practice privind păstrarea și conservarea sigiliilor și a stimulării cercetărilor în acest domeniu. Comitetul a contribuit la dezvoltarea teoriei și practicii sfragistice, preocupându-se de **Analele Buzăului XII, Buzău, 2020, p.105 – 110.**

și Credință” cu care au fost recompensați, în perioada 1917-1919, unii jandarmi din Compania de jandarmi rurali Buzău pentru: dezarmarea trupelor ruse răzvrătite în timpul luptelor din Basarabia, în 1918; îndeplinirea însărcinărilor în tot timpul campaniei 1916-1919; salvarea materialelor de război aflate în imediata apropiere a unor locuri incendiate; stingerea incendiului din gara Tecuci, provocat de obuzele inamice. Redăm mai jos descrierea și reproducerea ilustrațiilor care provin de la Muzeul Național al Pompierilor.

Medaliile „Bărbăție și Credință”, instituite în 1903, erau de metal și de trei clase: clasa I de aur, clasa a II-a de argint și a III-a de bronz.

Medalia „Bărbăție și Credință” avea forma ovală (35 x 27 mm), cuprinzând, pe avers, în excizie, efigia regelui Carol I, înconjurată de legenda: **CAROL I. REGE AL ROMÂNIEI**; pe revers, în excizie, o ramură de lauri legată în partea de jos cu o panglică și, pe trei rânduri, inscripția: **BĂRBĂȚIE / ȘI / CREDINȚĂ**.

Panglica este de mătase ripsată, lată de 30 mm și compusă la mijloc dintr-o dungă de culoare galben deschis, lată de 18 mm, având pe fiecare margine câte o dungă albastră și roșie, late fiecare de 3 mm.

În urma raportului ministrului de interne, medalia, însoțită de un brevet, era conferită prin decret regal, ofițerilor și agenților de poliție, care în îndeplinirea funcțiunii lor dădeau dovadă de bărbăție și credință. Medalia putea fi acordată și oricărui funcționar public sau persoană particulară care ar fi contribuit la menținerea sau restabilirea ordinii și siguranței publice, ar fi adus servicii importante poliției, ar fi salvat viața sau avutul unei persoane punându-și viața în pericol, sau ar fi săvârșit un act de bărbăție sau credință.

Deși, inițial, a fost acordată ofițerilor și agenților de poliție, funcționarilor statului, ulterior a fost conferită și militarilor care au participat la Primul Război Mondial.

La art. IV din Legea pentru înființarea Ordinului militar de război „Mihai Viteazul” se prevedea: <<Pentru faptele meritorii în timpul războiului se vor conferi atât ofițerilor combatanți, cât și celor asimilați, Ordinele „Steaua României” și „Coroana României” cu spade încrucișate prin ramurile crucii, iar pentru gradele inferioare Medalia „Bărbăție și Credință”, cu spade încrucișate

uniformizarea terminologiei de specialitate, stabilirea elementelor necesare pentru descrierea sigiliilor, reunirea eforturilor specialiștilor în vederea creșterii longevității izvoarelor sigilare, elaborarea de studii menite să scoată în evidență importanța sigiliilor create în diferite țări; *Dicționar al științelor speciale ale istoriei. Arhivistică, cronologie, diplomatică, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982, p. 77.

sub ramurile de laur>>. Așadar, în 1916 s-au adăugat spadele încrucișate sub ramurile de laur, de deasupra medaliei⁴.

Au primit Medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a II-a (fig. 1-2)⁵, următorii jandarmi din *Compania de jandarmi Buzău: plutonierul Stan*

⁴ *Ordine, cruci și medalii române. Istoric, legi și regulamente*, întocmite de Vintilă Ivănceanu, Petre Ionescu, Petre P. Sterescu și C. Tâmpeanu, Imprimeria Statului, București, 1927, p. 137-138; I. G. F. Cricoveanu, *Codul decorațiilor și al medaliilor conținând legile, regulamentele și decretul relative la crearea decorațiilor și a medaliilor de la 1860 și până azi*, tomul VI, ediție revăzută și completată, Giurgiu, Tipografia „Ulpiu Stanculescu”, 1928, p. 41-47; C. Flondor, Const. Moisil, *Decorațiunile românești*, în *Enciclopedia României*, vol. 1, 1938, p. 92; Gr. Constandache, *Medaliile și decorațiunile militare românești*, în *Buletinul Societății Numismatice Române*, anii XXIX-XXXVI, nr. 83-90, 1935-1942, p. 196; Fl. Marinescu, *Modificări survenite în sistemul de decorații românești în deceniul patru al secolului XX (II)*, în *Studii și materiale de muzeografie și istorie militară*, tom 9, 1976, p. 158; Ștefan Catone, Neculae Șerbănescu, Dumitrașcu Bedivan, *România: decorații 1859-1991*, București, Cover, 1992, p. 23; pl. IX, fig. 27; Ion Safta, Rotaru Jipa, Tiberiu Velter, Floricel Marinescu, *Decorații românești de război 1860-1947*, București, Editura Universitaria, 1993, p. 131-133; Eugen Calianu, *Decorațiile românești de la Cuza-Vodă la regele Mihai I*, București, Editura Eminescu, 2006, p. 32, fig. 44-45, p. 89; Eugen Stănescu, Gavriil Preda, Mircea Cosma, Iulia Stănescu, *Cavaleri ai Ordinului militar de război „Mihai Viteazul”*, Sibiu, Salgo, 2012, p. 16; Tudor Alexandru Martin, Katiușa Pârvan, Cătălina Opaschi, *Onoarea națiunilor (II). Ordine și decorații românești din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2016, p. 98-100; Laurențiu-Ștefan Szemkovic, *Decorații conferite personalului polițienesc în perioada 1917-1919 / Decorations awarded to the Police staff between 1917-1919*, București, Editura Ministerului Afacerilor Interne, 2019, p. 33-35; idem, *Două decorații decernate unor jandarmi (1917-1918)*, în *Jandarmeria Română*, nr. 49, decembrie 2019, p. 78-79; idem, *Două distincții onorifice conferite unor jandarmi în 1918*, în *Cercetări Numismatice*, XXI-XXII, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2015-2016, p. 160, 161; idem, *Distincții acordate grănicerilor, jandarmilor și polițiștilor în perioada 1916-1918*, în *Monitor cultural-educativ*, nr. II/2017, București, Editura Ministerului Afacerilor Interne, p. 21-22; idem, *Distincții acordate jandarmilor în perioada 1917-1919*, București, Editura Ministerului Afacerilor Interne, 2018, p. 15-18; idem, *Distincții conferite jandarmilor români în perioada 1917-1919*, în *Oltenia. Studii. Documente. Culegeri*, Seria IV-a, nr. 6, 2018, Craiova, Editura SITECH, 2018, p. 74-76; idem, *Distincții onorifice acordate grănicerilor români în 1916*, în *Monitor cultural-educativ*, nr. II/2018, București, Editura Ministerului Afacerilor Interne, 2018, p. 18-19 și p. 24, fig. 11-14; idem, *Distincții onorifice acordate unor pompieri români în 1919*, în *Pentru Patrie*, septembrie 2018, Editura Ministerul Afacerilor Interne, p. 37; idem, *Distincții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1916-1917*, București, Editura Ministerului Afacerilor Interne, 2019, p. 31-46; idem, *Patru decorații conferite unor grăniceri români*, în *Buletin documentar și de informare privind activitatea de prevenire și combatere a corupției*, anul XIII, nr. 1 (24), 2019, Serie Nouă, Editura Ministerului Afacerilor Interne, p. 36-38, 45-46; Laurențiu-Ștefan Szemkovic, Augustin Mureșan, *Distincții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1918-1919 / Honorary distinctions awarded to Romanian frontier guards between 1918 and 1919*, București, Editura Moroșan, 2018, p. 30-32, 88.

Gheorghe⁶, pentru zelul și devotamentul cu care și-a îndeplinit serviciul în timpul luptelor cu maghiarii din 1919; *plutonierii* Atanasiu Nicolae⁷, Cocora Pascu⁸, Creangă Petru⁹, Ghiță Ioan¹⁰, Munteanu Dumitru¹¹, Sterie Lazăr¹², Tănăsescu Petre¹³, *sergentul-major* Munteanu Grigore¹⁴, pentru curajul și devotamentul cu care au lucrat la stingerea incendiului din gara Tecuci, provocat de obuzele inamice, în ziua de 13 iulie 1917; *sergenții-majori* Bădescu Nicolae¹⁵, Dima Nicolae¹⁶, *sergentul* Olteanu N. Gheorghe¹⁷, *caporalul* Ștefan Ștefan¹⁸, Mârza Ilie¹⁹, pentru bravura și devotamentul ce au arătat cu prilejul bombardamentului din aeroplane al gării Adjud la 25 august 1917, contribuind în mare măsură la salvarea materialelor de război aflate în imediata apropiere a locurilor incendiate.

Au primit Medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a III-a, următorii jandarmi din *Compania de jandarmi Buzău*: *plutonierul* Moldoveanu Petre²⁰, se va considera ca decorat cu Medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a III-a, în loc de „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a II-a, cum a fost publicat prin decretul regal nr. 223 din 10 februarie 1918, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 277 din 21 februarie 1918; *plutonierul* Moldoveanu Petre²¹, se va considera ca decorat cu medalia „Bărbăție și Credință” cu spade clasa a III-a, în loc de „Bărbăție și Credință” cu spade clasa a II-a, cum a fost publicat prin decretul regal nr. 223 din 10 februarie 1918 în „Monitorul Oastei” nr. 37 din 22 februarie 1918; *sergenții-majori* Dimache Damian²², Mihalache Nicolae²³,

⁵ Muzeul Național al Pompierilor, nr. inv. 3381.

⁶ Decret nr. 4.151 din 13 octombrie 1920, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 200 din 11 decembrie 1920, p. 7984.

⁷ Decret nr. 2.768 din 3 iulie 1919, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 73 din 18 iulie 1919, p. 3945.

⁸ *Ibidem.*

⁹ *Ibidem.*

¹⁰ *Ibidem.*

¹¹ *Ibidem.*

¹² *Ibidem.*

¹³ *Ibidem.*

¹⁴ *Ibidem.*

¹⁵ Decret nr. 93 din 12 ianuarie 1918, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 251 din 23 ianuarie 1917 / 5 februarie 1918, p. 2807.

¹⁶ *Ibidem.*

¹⁷ *Ibidem.*

¹⁸ *Ibidem.*

¹⁹ *Ibidem.*

²⁰ Erată în „Monitorul Oficial” nr. 271 din 2 (15) martie 1919, p. 5092.

²¹ Erată în „Monitorul Oficial” nr. 13 din 6 martie 1919, p. 521.

²² Decret nr. 1.260 din 2 aprilie st. n. 1919, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 295 din 31 martie / 13 aprilie 1919, p. 7179.

Mititelu Ioan²⁴, Zaharescu Ion²⁵, pentru curajul și energia de care au dat dovadă în timpul luptelor din Basarabia pentru dezarmarea trupelor ruse răzvrătite, în 1918; *caporalul* Mânzălescu Gheorghe²⁶, pentru curajul și devotamentul cu care a lucrat la stingerea incendiului din gara Tecuci, provocat de obuzele inamice, în ziua de 13 iulie 1917.

A primit Medalia „Bărbăție și Credință” clasa a III-a (fig. 3-4)²⁷: *plutonierul-major* Dumitru Nicolae²⁸, din *Compania de jandarmi Buzău*, pentru zelul și devotamentul de care a dat dovadă în executarea serviciului lui, cu ocazia accidentului de cale ferată întâmplat în gara Ciurea la 30 decembrie 1916.

Medaliile primite de acei jandarmi au reprezentat o înaltă cinstire a curajului, devotamentului, energiei și zelului dovedite fie pe câmpurile de luptă, fie în Compania de jandarmi Buzău din care ei au făcut parte. Prezentarea de față este un omagiu adus jandarmilor care și-au servit țara în Primul Război Mondial.

²³ *Ibidem.*

²⁴ *Ibidem.*

²⁵ *Ibidem.*

²⁶ Decret nr. 2.768 din 3 iulie 1919, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 73 din 18 iulie 1919, p. 3945.

²⁷ Muzeul Național al Pompierilor, nr. inv. 660.

²⁸ Decret nr. 718 din 18 iulie 1917, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 96 din 23 iulie / 6 august 1917, p. 977.

Fig. 1-2. Medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a II-a

Fig. 3-4. Medalia „Bărbăție și Credință”, clasa a III-a